

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI
MAGISTRAT DR. MARSE-ANN FARRUGIA LL.D.

Illum l-Erbgha 2 ta' Mejju, 2018

Il-Pulizija
(Spettur James Grech)

vs.

Omissis

Paul Grima

Fabian Grima

Omissis

Omissis

Omissis u

Omissis

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra:

Omissis, u

Paul Grima ta' 55 sena, iben Joseph u Catherine nee' Grech, imwieleed il-Belta Valletta nhar il-5 ta' Jannar 1950, u li joqghod f' "Romantic House", Triq Hal Luqa, Qormi, detentur tal-karta tal-identita bin-numru 40250(M), u

Fabian Grima ta' 27 sena, iben Paul u Catherine Bonello, imwieleed Mtarfa nhar il-15 ta' Mejju 1977 u li joqghod f' "Romantic House", Triq Hal Luqa, Qormi, detentur tal-karta tal-identita bin-numru 258877(M), u

Omissis, u

Omissis, u

Omissis, u

Omissis

Omissis, Paul Grima, Fabian Grima u Omissis wahedhom akkuzati talli:

- a) f'dawn il-Gzejjer nhar id-9 ta' Lulju, 2003, operaw, promovew, bieghu jew ippartecipaw fi, jew b'xi mod li jkun, ghenu jew hajru l-operat, promozzjoni jew bejgh ta' loghob mhux awtorizzat.
- b) Kif ukoll talli f'dawn il-Gzejjer, fl-istess data, u cirkostanzi gewwa l-fond bl-isem "Welcome Bar", fil-Marsa, liema fond ma kellux licenzja taht l-Att dwar Loghob jew taht l-Att dwar Lotteriji u Loghob iehor jew bi ksur tad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att jew ta' kull regolament maghmul taht l-Att dwar Loghob jew bi ksur ta' xi kundizzjoni imposta f'xi licenzja mahruga taht dan l-Att, hadu sehem f'xi loghba ta' sogru li tintlaghab ghal flus jew valur ta' flus.
- c) Kif ukoll talli f'dawn il-Gzejjer, fl-istess data, lok u cirkostanzi ppermettew l-uzu tal-imsemmi post ghal, jew inkoraggew dak il-loghob ta' sogru li jintlaghab ghal flus jew valur ta' flus.
- d) U aktar talli f'dawn il-Gzejjer, fl-istess data, lok, hin u cirkostanzi, ghalkemm ma kienux qeghdin jiehdu sehem f'xi loghob ta' sogru li jintlaghab ghal flus jew valur ta' flus, kienu siehba ta' xi gugatur f'xi loghba bhal dik, jew kienu prezenti filwaqt li kienet qed issir xi loghba bhal dik;
- e) U aktar talli f'dawn il-Gzejjer, fl-istess data, lok u cirkostanzi xjentement ippermettew l-uzu ta' xi post bil-ghan tal-operazzjoni, il-promozzjoni, il-bejgh jew il-loghob ta' xi loghba bi ksur ta' xi disposizzjoni tal-Att dwar Lotteriji u Loghob iehor jew ta' regolamenti maghmulin tahtu jew bi ksur ta' xi kundizzjoni imposta f'licenzja mahruga taht l-Att dwar Lotteriji u Loghob Iehor jew bi ksur ta' xi direttiva mahruga mill-Awtorita' skond ma hemm f'dan l-Att jew ta' regolamenti maghmulin tahtu jew bil-ghan ta' hazin ta' apparat rilevanti ghal loghob importat, manifatturat jew provvist bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-artikolu 7 jew bi ksur tal-kundizzjoni imposta fil-

licenzja mahruga skond dak l-artikolu 7 jew bil-ghan li jsiru l-manifattura u l-manutenzjoni ta' apparat rilevanti ghal logħob bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-artikolu 7 jew bi ksur tal-kundizzjonijiet imposti fil-licenzja skond ma hemm f'dak l-artikolu 7.

Omissis, Omissis u Omissis wahedhom, gew wkoll akkuzati:

- f) Talli f'dawn il-Gzejjer, nhar id-9 ta' Lulju, 2003, ippartecipaw fi, jew b'xi mod li jkun, ghenu jew hajjru l-operat, promozzjoni jew bejgh ta' logħob mhux awtorizzat.
- g) Kif ukoll talli f'dawn il-Gzejjer, fl-istess data, lok u cirkostanzi gewwa l-fond li ma kellux licenzja taht l-Att dwar Logħob jew taht l-Att dwar Lotteriji u Logħob Iehor jew bi ksur tad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att jew ta' kull regolament magħmul taht l-Att dwar Logħob jew bi ksur ta' xi kundizzjoni mposta f'xi licenzja mahruga taht dan l-Att, hadu sehem f'xi logħba ta' sogru li tintlagħab għal flus jew valur ta' flus.
- h) U aktar talli f'dawn il-Gzejjer, fl-istess data, lok u cirkostanzi, ghalkemm ma kienux qiegħdin jieħdu sehem f'xi logħba illegali, kienu sieħba ta' xi gugatur f'xi logħba bhal dik, jew kienu prezenti filwaqt li kienet qegħda ssir xi logħba bhal dik.
- i) U finalment ***Omissis, Paul Grima, Fabian Grima u Omissis wahedhom*** gew akkuzati, talli rrrendu ruħħom recedivi ai termini tal-artikolu 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, wara li nstabu hatja b'diversi sentenzi mogħtija mill-Qorti ta' Malta liema sentenzi saru definitivi u ma jistghux jigu mibdula.

Rat il-kunsens tal-Avukat Generali ai termini tal-Artikolu 74(2) tal-Att dwar Lotteriji u Logħob iehor (Kapitolu 438), fil-konfront ta' kull imputat (minn fol 11 sa fol 17 tal-process), sabiex jittieħdu proceduri kriminali kontra l-imputati talli kisru d-disposizzjonijiet tal-Att imsemmi.

Semghet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-kaz u d-dokumenti ezebiti.

Rat li fis-seduta tat-18 ta' Lulju, 2014,¹ l-Prosekuzzjoni talbet lil din il-Qorti tordna s-separazzjoni tal-gudizzju tal-imputati odjerni, kif ukoll tal-imputati *Omissis u Omissis*, u tal-imputati *Omissis, Omissis u Omissis*, u l-Qorti laqghet it-talba.

Semghet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-kaz u d-dokumenti ezebiti.

Rat in-nota ta' sottomissionijiet finali tal-Prosekuzzjoni u semghet it-trattazzjoni orali tal-abбли avukat difensur tal-imputati.

Ikkunsidrat:

Il-Fatti

Il-fatti saljenti li taw lok ghal dawn il-proceduri huma s-segwenti:

1. Fid-9 ta' Lulju 2003, il-Pulizija organizzat *raid* fil-hwienet li jinsabu fil-vicinanzi tal-korsa taz-zwiemel fil-Marsa, fosthom il-fond bl-isem "*Welcome Bar*".
2. Il-Pulizija ikkonstatat li dan il-fond kien maqsum f'zewg partijiet. L-ewwel parti ta' kif tidhol f'dan il-hanut kien hemm l-area tal-bar fejn kien hemm diversi nies u diversi mwejjed jiehdu t-te u xorb iehor. Parti ohra fil-genb ta' dan il-bar kien hemm partition tal-hgieg li tagħti għal parti ohra fl-istess fond li kienet miftuha u accessibbli mhux biss ghall-klijenti tal-bar, izda wkoll ghall-pubbliku in generali, u f'din il-parti kien jidher li qed tigi gestita attivita ta' mhatri relatati ma diversi tigrijiet taz-zwiemel, li kienu qed jintwerew minn fuq diversi *monitors/televisions*. Kien hemm imwahħħlin fixtures u nstabu affarijiet relatati ma' logħob, inkluz flus kontanti fuq il-counter.
3. Kull min kien hemm gew gie mfitteż, u fuq xi persuni instabu xi flus.
4. Gew arrestati xi persuni, fosthom l-imputati, u ttieħdu dawn il-proceduri kriminali kontrihom, flimkien ma' hames imputati ohra.

¹ Ara fol. 209 tal-process.

Kunsiderazzjonijiet dwar Htija

Qabel tikkunsidra l-kaz fil-meritu, il-Qorti se tikkunsidra xi kwistjonijiet preliminari sollevati mid-difiza fit-trattazzjoni finali.

L-Ewwel Kwistjoni Preliminari – Il-Kunsens tal-Avukat Generali li jittiehdu dawn il-Proceduri

Fin-nota ta' sottomissjoniet tieghu, l-Ufficial Prosekurur indika li l-imputazzjonijiet kontra l-imputati odjerni ittiehdu kemm taht id-disposizzjonijiet tal-Att dwar il-Lotteriji u Logħob iehor (Kapitolu 438 tal-Ligijiet ta' Malta) kif ukoll taht l-Att dwar il-Logħob (Kapitolu 400 tal-Ligijiet ta' Malta).

Kif diga ingħad aktar il-fuq, l-Avukat Generali ta' l-kunsens tieghu li jittiehdu proceduri kriminali kontra l-imputati taht il-Kapitolu 438 biss.

L-Artikolu 48 tal-Kapitolu 400 jippreskrivi hekk: “*Ebda proceduren għal reat kontra dan l-Att ma għandu jinbeda ħlief bil-permess tal-Avukat Generali.*” Konsegwentement, ladarba l-Prosekuzzjoni ma ezebietx il-permess tal-Avukat Generali sabiex jittiehdu proceduri kriminali kontra l-imputati għal ksur tad-disposizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu, il-Prosekuzzjoni qatt ma setghet toħrog l-imputazzjonijiet (b), (c) u (d), stante li dawn huma kollha ibbazati fuq allegat ksur tal-Artikolu 46(1) tal-Kapitolu 400.

Konsegwentement, il-Qorti se tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-imputazzjonijiet (b), (c) u (d), u se tikkunsidra biss l-imputazzjonijiet (a) u (e), u f'kaz ta' sejbien ta' htija l-imputazzjoni (i)

It-Tieni Kwistjoni Preliminari – L-ammissibilita tal-istqarrija tal-Imputati

Din il-Qorti hija obbligata li tikkonsidra li tiskarta l-istqarrijiet tal-imputati, u dak kollu li setghu qalu lill-Ispettur Investigatur u/jew ufficjali ohra tal-Pulizija qabel l-interrogatorju, stante li dak iz-zmien il-ligi ma kienitx tippermetti li suspettat ikollu d-dritt li jikkonsulta

avukat qabel l-interrogatorju, u dan konformi mas-sentenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, deciza fit-12 ta' Jannar 2016 fl-ismijiet **Mario Borg vs Malta**.

It-Tielet Kwistjoni Preliminari – L-Ammissibilita tal-Istqarrijiet tal-ko-imputati l-ohra

Il-Prosekuzzjoni ezebiet l-istqarrijiet tal-hames ko-imputati l-ohra f'dawn il-proceduri. Skond il-gurisprudenza stabbilita ta' dawn il-Qrati, meta fi proceduri bhal dawk odjerni, ikun hemm zewg ko-imputati, ix-xhieda jew kull dikjarazzjoni ohra maghmula minn ko-imputat wiehed mhux ammissibbli fil-konfront tal-ko-imputat l-iehor, kemm jekk din ix-xhieda tkun favur u kemm jekk tkun kontra l-iehor. Dan gie ribadit fid-digriet tal-Qorti Kriminali² tat-22 ta' Dicembru 1998 fil-kawza fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta v. omissis Ian Farrugia**, fejn gie ritenut hekk: "*Il-gurisprudenza hija cara fuq dan il-punt: persuna li tkun akkuzata, kemm bhala komplici kif ukoll bhala ko-awtur, bl-istess reat migjub kontra akkuzat iehor ma tistax tingieb bhala xhud favur jew kontra dak l-akkuzat l-iehor sakemm il-kaz tagħha ma jkunx gie definitivament deciz. Dan il-principju japplika sia jekk dik il-persuna tkun giet akkuzata fl-istess kawza tal-akkuzat l-iehor – b'mod li jkun hemm "ko-akkuzati" fil-veru sens tal-kelma – u sia jekk tkun akkuzata fi proceduri separati. Il-bazi ta' dan il-principju hu argument a contrario sensu li jitnissel mill-paragrafu (b) tal-Artikolu 636 tal-Kodici Kriminali.*" u l-Qorti Kriminali tghaddi biex ticcita diversi sentenzi in materja.³

Għalhekk, fil-konsiderazzjonijiet tagħha dwar il-htija o meno tal-imputati, din il-Qorti ma tistax tiehu konjizzjoni tal-istqarrijiet u dikjarazzjonijiet lill-ufficjali tal-Pulizija u tal-ko-imputati l-ohra f'dawn il-proceduri – ghalkemm sussegwentement giet ordnata minn din il-Qorti s-separazzjoni tal-gudizzju.

Il-Meritu

La darba dak kollu li qalu l-imputati kif ukoll il-ko-imputati tagħhom, kemm qabel kif ukoll waqt l-interrogatorju, qed jigi skartat ukoll, kull ma jifdal bhala provi prodotti mill-

² Per Imhallef Vincent De Gaetano.

³ Ara wkoll fl-istess sens id-digriet tal-Qorti Kriminali (per Onor. Imhallef Joseph Galea Debono) tal-4 ta' Frar 2004 fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta v. Brian Vella**.

Prosekuzzjoni, apparti x-xhieda tal-ufficjali Pulizija involuti, huma r-ritratti li hadu l-Pulizija waqt it-tfixxija u l-affarijiet elevati minnhom mill-fond “*Welcome Bar*” li jindikaw li kienet qed tigi gestita attivita ta’ mhatri principalment relatati ma diversi tigrijiet taz-zwiemel, li kienu qed jintwerew minn fuq diversi *monitors/televisions*, u x-xhieda ta’ Raymond Scicluna, *Control Officer* tal-Awtorita Maltija dwar il-Loghob,⁴ li ikkonferma li fi zmien tar-reat, la “*Welcome Bar*” u lanqas xi wiehed mill-imputati odjerni ma kellhom licenzja biex joperaw taht xi *criteria* tal-Awtorita Maltija dwar il-Loghob.

Huwa vera li l-imputati instabu mill-Pulizija fil-fond in kwistjoni, pero ma giet prodotta l-ebda prova ammissibbli li torbot lill-imputati mal-attivitajiet illegali li jidher li kienu qed jigu gestiti f’dan il-fond, u kwindi mal-imputazzjonijiet addebitati lilhom.

Fid-dawl tas-suespost certament ma jistghax jinghad li l-Prosekuzzjoni ippruvat il-kaz tagħha sal-grad rikjest fil-kamp kriminali.

Konkluzjoni

Għal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti:

1. tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-imputazzjonijiet (b), (c) u (d),
2. issib lill-imputati mhux hatja tal-imputazzjonijiet (a) u (e) dedotti kontrihom, u qed tilliberahom minnhom.

Magistrat

Robert Bugeja

Deputat Registratur

⁴ Ara fol. 56 u 103 tal-process.